

Rombouts gaat met M5 voor een nog veiligere school

We willen dat kinderen zich zo veilig mogelijk voelen

Veiligheid is een basisbehoefte van alle mensen. Als kinderen zich niet voldoende sociaal veilig voelen in en rond school dan kunnen zij minder goed leren en niet volledig hun talenten ontwikkelen.

Als school doen we er al veel aan om het voor ieder kind veilig te maken. We weten ook dat dat niet altijd lukt. Met name buiten het zicht van ouders en leerkrachten gebeuren weleens vervelende dingen.

Incidenteel pesten

Wanneer kinderen elkaar een keer plagen of een keertje uit frustratie pesten noemen we dat incidenteel pesten. Dit gedrag hoort bij het leerproces van kinderen. Het is normaal dat kinderen met grenzen experimenteren en af en toe hun krachten meten. Dat er daarbij af en toe eens wat mis gaat, hoort er ook bij. Bij incidenteel pestgedrag moeten we als volwassenen kinderen vooral coachen. Kinderen worden zich bewuster van de rol die ze in een groep hebben en krijgen sociale vaardigheden aangeleerd.

Structureel pesten

Wanneer kinderen herhaaldelijk pesten of gepest worden, noem je dit structureel pesten. Structureel pesten kan ernstige en langdurig negatieve gevolgen hebben naar mate het langer voortduurt. Zowel voor het slachtoffer, als voor de persoon die pest. Wanneer een kind regelmatig pest kan dat wijzen op (het begin van) structureel pestgedrag. Structureel (mee)pesten komt vaak voort uit onzekerheid en gevoelens van onveiligheid.

Er zijn veel vrije school gerelateerde momenten waar onze kinderen het zelf moeten uitzoeken

Structureel pesten is geen zeldzaamheid en vindt in elke speeltuin, bij elke sportvereniging en op iedere school plaats. Structureel pestgedrag gebeurt in de meeste gevallen buiten het zicht van volwassenen. Als volwassenen staan we dan buitenspel en zijn dan onwetend terwijl de meeste kinderen zelf wel alles weten. Omdat het voor kinderen vaak als onveilig aanvoelt om hierover te praten houden ze hierover meestal liever hun mond.

Een sluitende aanpak

Met de M5 Methode, waar we als school voor gekozen hebben, hebben we een sluitende aanpak voor het tegengaan van structureel pestgedrag en het bevorderen van sociale veiligheid. Hiermee wordt het voor ons beter mogelijk om verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor het zorgen voor sociale veiligheid in en rond school. De kinderen kunnen en mogen ons daarbij - op een kindvriendelijke manier - helpen.

Als volwassenen hebben we vaak geen flauw idee wat er allemaal tussen jongeren speelt

Structureel pesten is geen zeldzaamheid en komt voor op elke school en elke sportvereniging. Het probleem voor volwassenen is dat structureel pestgedrag in 80% van de gevallen onzichtbaar voor hen blijft. Als volwassenen staan we dus buitenspel terwijl meer dan de helft van jongeren wel alles weet. Omdat het onveilig is om hierover te praten en omdat jongeren geen vertrouwen hebben dat

volwassenen het goed kunnen oplossen, houden ze hierover hun mond. Ze vertellen ons dit pas als ze voldoende veiligheid ervaren. Soms is dat pas jaren nadat ze van school af zijn.

De aanpak omvat vier stappen:

1. het melden van al het grensoverschrijdend gedrag,
2. het bespreken in het team van wat er gemeld wordt,
3. helpende maatregelen voor kinderen die vast zitten in een patroon en het moeilijk vinden om op eigen kracht te stoppen,
4. blijvend monitoren van niveau sociale veiligheid

Deze stappen worden herhaald tot alle kinderen zich veilig voelen. De ervaring leert dat 99,99% van de kinderen kan stoppen. Ongeacht de situatie waarin ze leven, de beperkingen die ze hebben, of de ernst van hun gedrag.

Stoppen met pesten zonder drama

In situaties waarin sprake is van structureel pestgedrag is het openlijk begrenzen ervan vaak een enorme opluchting. Zij weten vaak al veel te lang wat er allemaal speelt. Ze zijn blij dat het voor ons geen geheim meer is. Zolang iets geheim is, blijft het immers spannend. Ze

zijn ook blij dat er bij deze aanpak door de volwassenen geen drama gemaakt wordt van het pesten, dat ze niet genoemd worden als melder en dat de leerling die pest, geholpen wordt om te stoppen. Dat creëert een gevoel van veiligheid.

Negen van de tien leerlingen die pesten, zijn na de eerste twee klassenrondes (na 8 weken) bereid om te stoppen. Voor een paar leerlingen kan dit nog een stap te ver zijn. Ze hebben geleerd dat ze zelf voor hun veiligheid moeten zorgen. Voor hen is het erg lastig om nu zomaar opeens te kunnen vertrouwen op anderen. Ze gaan volwassenen pas vertrouwen als die in staat blijken te zijn de gestelde grenzen daadwerkelijk te handhaven. Hierdoor merken zij dat de gecreëerde veiligheid een nieuwe werkelijkheid wordt voor iedereen, inclusief henzelf. De noodzaak voor het regelen van hun eigen veiligheid via het bang maken van anderen, is hiermee volledig weggevallen.

Het doel van het melden

Op basis van de meldingen kunnen we als school na verloop van tijd vaststellen of er sprake is van incidenteel pesten, of dat het pestgedrag een structureel karakter heeft, of krijgt. We kunnen leerlingen daardoor nog beter en sneller helpen. Dit helpen gebeurt altijd pas nadat we het beeld dat is ontstaan uit de meldingen, zorgvuldig hebben besproken in het team en daarna in de groep. Eerlijk, open, zonder geheimen en zonder beschuldiging. Leerlingen die opvallen krijgen de kans om zelf te stoppen. Hiermee worden ze bevestigd in hun vermogen om te veranderen.

We gaan als school dus niet op iedere melding reageren maar komen alleen in actie wanneer we merken dat er leerlingen zijn die regelmatig en over langere tijd gedrag vertonen dat door anderen leerlingen als 'niet oké' of grensoverschrijdend wordt ervaren. Alleen wanneer er een hele heftige melding binnen komt, wordt hier - in overleg met de melder - soms van afgeweken.

Ouders

Wanneer uit de meldingen blijkt dat een leerling niet in staat is om uit zichzelf te stoppen met gedrag dat door anderen als 'niet oké' of grensoverschrijdend wordt ervaren, dan wordt er samen met de leerling gezocht naar vormen van ondersteuning die het stoppen makkelijker maken. In deze situaties wordt uiteraard ook contact opgenomen met de ouders van de leerling. De vraag aan de ouders is niet om hun kind te gaan verhoren, te verdedigen (er is immers geen schuld) en zeker niet om hen te straffen. We

vragen ouders wel om mee te helpen bij het vinden van die vormen van ondersteuning die hun kind helpt ander gedrag te vertonen.

Tot slot

Misschien mist u de slachtoffers van pestgedrag in dit verhaal. Deze aanpak kiest bewust niet het slachtoffer als startpunt. Leerlingen die zich slachtoffer voelen, krijgen met deze aanpak de mogelijkheid om hun zorg, verdriet en angst op een veilige manier met ons te delen. Zij willen vaak geen gedoe en geen hulp. Ze willen dat het pesten stopt waardoor ze gewoon kunnen zijn zoals ze zijn. Uniek, net als ieder ander, en wellicht wat kwetsbaarder. Een kwetsbaarheid die bijdraagt aan de kracht van de groep als geheel.

Wanneer leerlingen die zich slachtoffer voelen gaan melden waar ze last van hebben, stappen ze niet alleen zelf uit hun rol, maar ze helpen daarmee ook de leerlingen die pesten uit hun rol te stappen. Vaak zonder moeite en zonder speciale cursussen en begeleiding.

Het meldsysteem stelt leerlingen dus in staat uit hun slachtoffer- en daderrol te stappen en via het melden bij te dragen aan een sociaal (nog) veilige(re) schoolomgeving. Hierdoor helen leerlingen vanzelf en ervaren (weer) volop ruimte voor hun persoonlijke ontwikkeling en bloei.

Daar gaan we als school voor, met ú en met onze leerlingen!

Hoe werkt het melden?

Hieronder staat een link naar het demonstratiefilmpje van het plaatsen van een pest melding. Druk uw CTRL-knop in en klik met de linkermuisknop op de link om deze video te bekijken:

<https://youtu.be/W3JYIHprpeY>

U vindt de button van de M5-meldbox vinden op onze site: <http://www.rombouts-lvo.nl/>

In een paar stappen kunt u of uw kind ongewenst gedrag melden.

LET OP: U ontvangt een mail om uw melding te bevestigen. Dit is om te voorkomen dat we valse meldingen krijgen.

Wat kan er gemeld worden: (zie ook voorbeelden van pesten)

- alle soorten van fysiek geweld zoals; slaan, schoppen, duwen, trekken, spugen
- alle soorten van verbaal geweld zoals; uitschelden, (be)dreigen, roddelen, discrimineren
- alle soorten van de ander voor gek zetten: uitlachen, belachelijk maken etc.
- spullen afpakken, verstoppen, vernielen
- opwachten, opjagen, achtervolgen, klem zetten
- ongewenste aanraking, betasting intieme delen
- opdrachten krijgen, tegen je wil moeten medoen aan/met iets, onder dwang of door groepsdruk
- negeren, buitensluiten/niet mogen meedoen, niemand wil naast je zitten, niet gekozen worden
- online pesten, via computer of telefoon
- alles wat onprettig aanvoelt of je een onveilig gevoel geeft, ook al nam je deel, of moest je meedoen

Wie kan er melden

Ouders, leerkrachten, overblijfouders, omstanders, vriendjes, broer of zus en natuurlijk het slachtoffer zelf of de meepesters die het zelf eigenlijk ook niet meer leuk vinden.

Registratie gegevens

Alle informatie wordt vastgelegd om inzicht te krijgen in de gebeurtenissen, situaties, tijdstip, omgeving en betrokkenen. Alleen de schoolleiding kan alle meldingen inzien en elke leerkracht kan de meldingen van de eigen groep zien. Om de veiligheid van de melders te waarborgen en binnen de kaders van de Wet bescherming privacy te blijven, worden alle meldingen vertrouwelijk behandeld en mag het gemelde niet worden medegedeeld aan derden.

Zou u naar aanleiding van deze informatie nog vragen hebben dan kunt u altijd terecht bij ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Monica Verrips en Iris van Laar